

Selskapskontroll

***Eierskapskontroll
Meløy Energi AS***

Meløy kommune

FORORD

Selskapskontroll er en pålagt oppgave i henhold til kommunelovens § 77 nr 5. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper mm.

Selskapskontroll kan gjennomføres som en forvaltningsrevisjon (frivillig) hvor formålet er å utføre systematiske undersøkelser av tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og økonomiske forvaltning, herunder se etter muligheter til forbedringer, eventuelt påpeke svakheter og mangler. Eller det kan gjennomføres som en eierskapskontroll (pålagt), der følgende to hovedfokus kan ligge til grunn (jf KS Anbefaling om eierskap):

- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

I Plan for selskapskontroll 2012-2015 har Meløy kommune prioritert å gjennomføre en selskapskontroll av Meløy Energi AS. Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen. Ansvarlig for gjennomføring av undersøkelsen har vært forvaltningsrevisor Svein Erik Moholt.

Bodø, den 2.mars 2016

Svein Erik Moholt
ansvarlig forvaltningsrevisor

Innhold:

1. INNLEDNING	4
2. FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNINGER	4
2.1 FORMÅL.....	4
2.2 PROBLEMSTILLING	4
2.3 AVGRENSNINGER	4
3. METODE OG GJENNOMFØRING.....	4
4. VURDERINGSKRITERIER.....	5
5. FAKTA OG VURDERINGER.....	6
Gjennomfører Meløy kommune en tilfredsstillende eierskapskontroll i forhold til Meløy Energi AS?	6
5.1 VURDERINGSKRITERIER.....	6
5.2 FAKTA	9
5.3 VURDERING.....	13
6. KONKLUSJON.....	16

1. INNLEDNING

I denne rapporten ser vi på hvilke ordninger Meløy kommune har for eierskapskontroll og hvordan kommunen følger opp sine eierinteresser i Meløy Energi AS.

I en rapport fra KS om kommunalt eierskap, går det frem at det har vært en jevn økning i antall selskaper i kommune- Norge. Når kommuner i økende grad benytter utskilling av virksomhet i selvstendige rettssubjekter og foretak, innebærer det at den politiske styringen endrer karakter. Den tradisjonelle forvaltningsstyringen erstattes av eierstyring.

I rapporten fra KS sies det videre at et aktivt eierskap er grunnleggende for en best mulig lokalpolitisk forvaltning av samlede verdier og har direkte konsekvenser for selskapene, deres disponeringer og deres markedsposisjon. Samtidig vil et aktivt eierskap gi viktige signaleffekter overfor omverden og styrke kommunens/fylkeskommunens omdømme.

2. FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNINGER

2.1 FORMÅL

Formålet med prosjektet er å undersøke eierskapsutøvelsen og forhold knyttet til rapportering og informasjonsflyt fra et eierskapsperspektiv. Eierskapskontrollen vil gå ut på å kontrollere om kommunens eierinteresser i selskapet blir ivarettatt.

2.2 PROBLEMSTILLING

Av formålet er det utledet følgende problemstilling:

Gjennomfører Meløy kommune en tilfredsstillende eierskapskontroll i forhold til Meløy Energi AS?

2.3 AVGRENSNINGER

Undersøkelsen har hovedfokus på forhold i eierskapskontroll som kan dokumenteres. I tillegg vil vi også søke å belyse aktiviteter som pågår, men som ikke er av skriftlig art.

3. METODE OG GJENNOMFØRING

Innsamlingen av data baserer seg på samtale med rådmann og tidligere ordfører i Meløy kommune samt styreleder og administrerende direktør i Meløy Energi AS. Vi har i tillegg gått igjennom skriftlig dokumentasjon fra kommunen og selskapet.

Etter revisjonens oppfatning er datainnsamlingen tilstrekkelig i forhold til å gjøre de vurderinger og trekke de konklusjoner som er gjort i denne rapporten.

Selskapskontrollen er gjennomført med bakgrunn i føringer lagt i Norges Kommunerevisorforbunds veileder om *Selskapskontroll fra A til Å*.

4. VURDERINGSKRITERIER

I denne rapporten blir vurderingskriteriene holdt sammen med faktagrunnlaget og danner basis for de analyser og vurderinger som foretas, og de konklusjoner som trekkes. Aktuelle kilder for utledning av vurderingskriterier er lover, forskrifter, retningslinjer, kommunale vedtak, avtaler og anerkjent teori. I denne undersøkelsen har vi lagt til grunn:

- KS – «Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak» (revidert 2014)
- Lov om offentlig anskaffelse med forskrift
- Kommunalt eierskap – roller, styring og strategi; Vibeke Resch-Knudsen, Kommuneforlaget 2011

5. FAKTA OG VURDERINGER

Gjennomfører Meløy kommune en tilfredsstillende eierskapskontroll i forhold til Meløy Energi AS?

5.1 VURDERINGSKRITERIER

KS – «Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak»:

1. Folkevalgtopplæring/informasjon

- Har kommunen som en del av folkevalgtopplæringen gjennomført obligatoriske kurs og/eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i de ulike aspektene knyttet til eierstyring av utskilt virksomhet (i løpet av de første 6 månedene og etter 2 år).
- Det er viktig at kommunene som eiere får kunnskap og innsikt om omfanget av selskapsorganisering og de styringsmuligheter man har for de selskaper kommunen har eierandeler i.
- Administrasjonssjefen bør sørge for at de folkevalgte og innbyggerne lett kan finne informasjon med oversikt over selskap og annet som kommunen har eierinteresser i. Listen bør også vise kommunale foretak i kommunen, § 27-samarbeid, vertskommunesamarbeid og stiftelser som kommunen har vært med på å stifte.

2. Eierskapsmelding

- Kommuner anbefales å foreta en gjennomgang av virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter eller interkommunale organer, ved å lage en Eiermelding. Eiermeldingen bør gjennomgås og revideres hvert år i kommunestyret. Eiermeldingen skal gjennomgå strategier og formål for det enkelte selskap.
- En eierskapsmelding bør som minimum ha tre hovedpunkter:
 - Oversikt over kommunens virksomhet som er lagt i selskaper og interkommunale samarbeidstiltak
 - Prinsipper for eierstyring
 - Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene

En Eiermelding kan også inneholde et eget punkt om selskapenes samfunnsansvar, f eks politiske målsettinger knyttet til miljø, likestilling, åpenhet, etikk osv.

3. Selskapsstrategi/selskapsavtale/vedtekter

- Selskapets virksomhet skal tydelig fremgå av vedtektene/selskapsavtalen. Innenfor rammen av vedtektene/selskapsavtalen bør selskapet ha klare mål og strategier. Eierne skal ha et bevisst forhold til en eventuell forventet avkastning. Formålsangivelse i selskapsavtale/vedtekter bør vurderes med jevne mellomrom for å se om det er behov for endringer. Det er lovfestet krav til egenkapital. Det er eierens ansvar å sørge for at selskapet har forsvarlig selskapskapital og styret har en handleplikt dersom denne blir for lav.
- Etter aksjeloven og IKS- loven skal selskapets formål fremgå av vedtektene/selskapsavtalen.

4. Eierorgan/eierstyring

- For aksjeselskap og interkommunale selskaper anbefales det at kommunestyret oppnevner politisk ledelse som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Eierutøvelsen skal speile kommunestyrets samlede (flertallets) beslutning. Det er viktig at det opprettes en forutsigbar og klar kommunikasjon mellom eierrepresentantene og kommunestyret i forkant av generalforsamling/-representantskapsmøte.
- Anbefalingen er at eierstyringen skal skje gjennom eierorganet for selskapene og gjennom kommunestyret for foretakene og ikke i styrene. Innenfor selskapsformene AS og IKS bør det for å sikre engasjement, debatt og reell politisk avklaring av eierorganets myndighet, etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyre og eierorgan som forankres i eierskapsmeldingen. Oppnevning av politisk ledelse til eierorgan vil bidra til å forenkle samhandling og kommunikasjon mellom kommunestyrene og eierorganet.

5. Styret

- Det er eiers ansvar å sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Et profesjonelt styre som kollegium består av personer med egnede personlige egenskaper som utfyller hverandre kompetansemessig. Et styre skal jf aksjeloven ha generalist- og fagspesifikk kompetanse.
- I loven er det krav om 40 % kjønnsrepresentasjon i styrene.
- Alle som påtar seg styreverv for kommunale selskaper bør registrere vervene på styrevervregisteret.

6. Arbeidsgivertilhørighet

- Det anbefales at selskapene ved utskilling av virksomhet til selvstendige rettssubjekter søker medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon. KS Bedrift vil være et naturlig valg for mange av disse selskapene

7. Etiske retningslinjer

- Eier bør påse at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften.

- Forskrift om offentlig anskaffelse:

§ 3-1. Grunnleggende krav for alle anskaffelser

(1) Enhver anskaffelse skal så langt det er mulig være basert på konkurranse uansett hvilken anskaffelsesprosedyre som benyttes.

Deler av selskapet, i alle fall det som handler om nettdrift (monopoldelen) vil være omfattet av Lov om offentlig anskaffelse.

- Kommunalt eierskap – roller, styring og strategi, Vibeke Resch-Knudsen:

Viser til Sandnes kommunes prinsipper for godt eierskap:

«Eier gir klare mål for selskapet. Styret er ansvarlig for realisering av målene».

5.2 FAKTA

Folkevalgtopplæring/informasjon

Rådmannen opplyser at det etter valget er gjennomført en dag med komprimert opplæring. I denne har man ikke gått konkret inn på temaet om eierskap. LVK¹ skal arrangere seminar om temaet, og hele formannskapet er påmeldt.

I følge mangeårig kommunestyrerepresentant Kjell Sahl, har politikeropplæringen i kommunen tradisjonelt dreid seg om rollen mellom politikk og administrasjon, og den funksjonen man har som politiker. Han mener man det ikke er gjennomført opplæring som går direkte på eierskap i selskaper.

I kommunestyremøtet i februar i år skal kommunens reviderte eierskapsmelding samt eierskapsmeldingen om interkommunale selskaper opp til behandling. Rådmannen mener dette også vil være en arena for opplæring i temaet.

Eierskapsmeldingen fra 2008 inneholdt en oversikt over kommunens selskaper, og i utkastet til ny melding ligger en revidert oversikt. Oversikt over selskapene ligger ikke ute på kommunens hjemmeside. Det gis ikke noe oversikt eller informasjon om kommunens selskaper i årsmeldingen (ikke systematisk og samlet).

Eierskapsmelding

Meløy kommune var tidlig ute med å utarbeide eierskapsmelding, da den kom i 2008. Årsaken til at den ble utarbeidet var en opplevd mangel på eierdialog mellom kommunen og Meløy Energi, og at selskapet opptrådte veldig selvstendig i forhold til eier.

Meldingen inneholder i tråd med anbefalingen, oversikt over selskapene og prinsipper for eierstyring. Den inneholder ikke i så stor grad formålsdiskusjon/selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene.

Etter det revisjonen forstår, har det tradisjonelt vært lite kommunikasjon mellom kommunestyret og formannskapet som generalforsamling, om utøvelsen av den politiske eierrollen. I eierskapsmeldingen fra 2008 fremgår det (s 58) at Meløy kommunestyre skal behandle eierspørsmål i et møte før selskapenes generalforsamling/representantskap. Fortrinnsvis i februarmøtet. I følge tidligere ordfører er dette noe som ikke har vært gjennomført. I eierskapsmeldingen fremgår videre:

- Møteprotokoller forelegges Meløy kommunestyre slik kommunen bestemmer (s 54)
- Meløy kommune vil at kommunestyret har en aktiv rolle overfor representantskap/generalforsamling (s 54)
- Utøvelsen av den politiske eierrollen skjer ved regelmessig gjennomgang av vedtekter og formålsparagrafer og politisk debatt om eierstrategier (s 56)

¹ LVK – sammenslutningen av vannkraftkommuner.

- Hvert fjerde år skal Meløy kommunestyre gjennomføre et eierseminar hvor eierskapstemaet tas opp (s 59)

Etter det revisjonen kan se er dette ikke gjennomført/fulgt opp. Tidligere ordfører gir også uttrykk for at da eierskapsmeldingen ble utarbeidet, var den «*en slags nyskaping, og den ble vel ikke etterlevd slik det var tenkt*».

Eierskapsmeldingen er relativt utfyllende, og inneholder vurderinger i forhold til samfunnsansvar, politiske målsettinger, miljø, likestilling og åpenhet.

Selskapsstrategi/selskapsavtale/vedtekter

Vedtektene ble vedtatt i generalforsamlingen 26. juni 2009. Vedtektene er på en side og inneholder 10 paragrafer. Vedtektene må sies å være helt overordnet og enkle.

I vedtektene er det fastsatt følgende formål:

«Meløy Energi AS skal være et kommunalt eid selskap og har som formål å erverve og forvalte energibærende konsesjoner. Selskapet skal drive forretningsmessig innenfor produksjon, kjøp, salg og distribusjon av energi samt utbygging og eierskap av fiber/kommunikasjonsløsninger i sitt markedsområde».

Revisjonen har også fått tilgang til instruks for styret. Av denne fremgår det at styret ved Meløy Energi AS i møte 09.12.2011 selv har behandlet og revidert forslag til instruks for styret og daglig leder i selskapet.

Selskapet har utarbeidet en egen Strategiplan for 2014 – 2017. I følge tidligere ordfører ble formannskapet invitert med på flere samlinger, og deltok i strategiutforming. Styret i selskapet har vedtatt strategiplanen, politikerne var bare deltakere i prosessen.

Av strategiplanen fremgår oversikt over selskapets visjon, forretningsidé, kjerneverdier, strategiske hovedfokusområder og hovedmål og strategiske valg. Disse har tilknyttet handlingsplan/tiltak med tilhørende måleparametere (ikke tatt med her pga avgrensning). De fem hovedmålområdene er:

- 1. Økonomi/Finans
Meløy Energi sitt forretningsmessige mål er å oppnå en avkastning på kapitalen som kan sikre et forsvarlig drifts- og vedlikeholds nivå av selskapets anlegg samt gi avkastning til eieren.
- 2. Marked
Meløy Energi skal selge kraft som selvstendig aktør i 2014 og ut perioden.
Meløy Energi skal til enhver tid søke å levere løsninger som er konkurransedyktig i markedet, og skal gjennom sin nærhet, tilhørighet, profilering og synlighet være

et godt og naturlig førstevalg i sitt eget markedsområde. Selskapets markedsandel av kraftkunder i eget markedsområde bør være over 70 % i tidsperioden strategiplanen gjelder for. Selskapet skal være utviklingsorientert i forhold til å finne nye kommersielt interessante løsninger som selskapet kan selge til eksisterende og nye kunder.

- 3. Kunder

Meløy Energi skal øke graden av fornøyde kraftkunder gjennom å prioritere oppfølging av alle våre kunder bedre slik at vi best mulig tilfredsstiller deres behov for løsning og service/oppfølging.

Meløy Energi skal ivareta nøytralitetskravene i forhold til våre nettkunder.

- 4. Læring og vekst

Meløy Energi skal ha kompetente, fornøyde og motiverte medarbeidere som får oppfølging i tråd med de mål som er satt for virksomheten vedrørende kompetanse, arbeidsmiljø, videreutdanning og lønn.

- 5. Forretningsområdene

- 5.1 Nett

- 5.2 Kjøp/salg av kraft

- 5.3 Kraftproduksjon

- 5.4 Salg av tjenester og samarbeid med andre

Årsmelding 2014 er et dokument som nok tilfredsstiller minimumskrav i regnskapsloven i forhold til hva slike dokument skal inneholde. Det fremgår resultattall, sykefravær, likestilling mm. Det er også tall for egenkapitalandel og markedsandel, som det er fastsatt mål for. Direktør opplyser om at revisor har ønsket at meldingen skulle ha dette omfang. Administrasjonen har derfor utarbeidet dokumentet Årsvirksomhet 2014, Orientering til styret. Dette er noe mer utfyllende enn årsmeldingen. Ingen av dokumentene inneholder likevel noe rapportering i forhold til målstrukturen i strategiplanen.

Revisjonsberetning for 2014 er vedlagt årsrapporten og er avlagt uten merknader.

Eierorgan/eierstyring

I Meløy kommune fungerer formannskapet som fast eierorgan, så også når det gjelder Meløy Energi AS, som kommunen eier 100 %. I følge vedtektene er formannskapet generalforsamling, og generalforsamlingen ledes av ordfører.

Det utarbeides referat fra møtene i generalforsamlingen. Revisjonen har hatt tilgang til protokollene for 2014 og 2015. I disse fremgår bl a at årsberetningene er vedtatt. I eierskapsmeldingens pkt 9.2 Representantskap/generalforsamling, går det frem at

«Møteprotokoller fra representantskapet/generalforsamlingen forelegges Meløy kommunestyre slik kommunen bestemmer».

Etter det revisjonen forstår, har det ikke vært noe praksis for «forutsigbare kommunikasjonsformer» mellom kommunestyre og formannskap for å sikre debatt og avklaring av formannskapets myndighet i denne forbindelse. Føringsene i eierskapsmeldingen har ikke vært fulgt opp i forhold til dette.

Det har eksempelvis ikke vært gjennomført et eierseminar for kommunestyret hvert fjerde år, hvor eierskap tas opp. Og det har som vist til ovenfor heller ikke vært gjennomført opplæring i eierstyring for kommunestyret.

Tidligere ordfører sier at han føler han har hatt god uformell dialog med styreleder og daglig leder i selskapet. Men det har ikke vært noe faste møtepunkter utenom eiermøtene. Hvis det har vært forhold å ta opp, har han lett kunnet ta kontakt med styreleder eller daglig leder. Man har hatt en god kommunikasjon. Rådmannen opplyser å kun være involvert i forhold til selskapet når det gjelder de formelle møtepunktene.

Styreleder sier på sin side at han har hatt god uformell dialog opp mot ordfører de fire siste år, og han mener det er gitt innspill fra ordfører hvis det er noe kommunen har sett på som viktig.

Styret

Styret ble formelt valgt av generalforsamlingen (formannskapet) i møte i juni 2012 (foreslått av kommunestyret). Nytt styre skal velges ved kommende generalforsamling. Det fremgår av vedtektene at styret skal velges på generalforsamlingen. Tidligere har det vært en praksis at styret har blitt utpekt i forbindelse med konstitueringen av kommunestyret.

Det styret som nå har fungert i fire år, består av fem eiervalgte personer der samtlige er politisk aktiv. I tillegg har styret 1 ansatterrepresentant. Styret har ingen spesiell fagspesifikk kompetanse på området, med unntak av ansatterrepresentanten. Styreleder gir uttrykk for at de fleste i styret har bakgrunn fra næringslivet i ulike funksjoner. Han sier videre at styret har vurdert sin egen kompetanse og hatt en diskusjon om det i styremøte. Man har vurdert det slik at styret har den kompetansen som må til for å være styre. Styret har også gjennomført en egevaluering. Begge disse er gjort muntlig.

Av de politisk oppnevnte representantene i styret, er tre menn og to kvinner. Ansatterrepresentanten er mann.

Det opplyses fra selskapet at styret ikke har registrert seg i KS Styrevervregister.

Arbeidsgivertilhørighet

I forhold til arbeidsgivertilhørighet, opplyser direktør at selskapet er medlem av KS Bedrift. I bransjen er det vanlig at de store aktørene er med i NHO, og at det er en del mindre selskaper som er med i KS- Bedrift.

Etiske retningslinjer

Revisjonen har fått tilgang til selskapets etiske retningslinjer. Denne er udatert, men det opplyses at den er utarbeidet i 2014. Direktør opplyser at temaet tas opp to ganger i året i forbindelse med bedriftsmøter.

Offentlig anskaffelse

Direktør opplyser at det meste man kjøper er materiell som brukes ute i nettet. Selskapet er medlem av Nettalliansen, og de forhandler rammeavtaler/kontrakter for medlemmene. Selskapet ble medlem i denne organisasjonen i 2014. Når det gjelder kraftkjøp innhentes tilbud hos 2-3 leverandører. I forhold til bankforbindelse fikk man tilbud hos to-tre leverandører for to år siden.

5.3 VURDERING**Folkevalgtopplæring/informasjon**

Etter det revisjonen får opplyst er det ikke gjennomført spesifikke kurs for det nye kommunestyret rettet mot rollen som eier, men en generell politikeropplæring. Formannskapet som generalforsamling vil derimot få opplæring gjennom eget seminar i regi av LVK. Etter revisjonens oppfatning ivaretas dermed ikke intensjonene i anbefalingene om eierskap, fullt ut i forhold til dette.

Kommunen har utarbeidet en god oversikt over kommunens selskap og eierskap, men denne er ikke lagt ut på hjemmesiden, og det sies heller ikke noe samlet og systematisk om eierskap i årsmeldingen. Kommunen må derfor sies å ha et forbedringspotensial i forhold til å informere folkevalgte og innbyggere om sitt eierskap.

Eierskapsmelding

Meløy kommune var tidlig ute med å lage eierskapsmelding. Den utarbeidede eierskapsmeldingen fra 2008 må sies å være et godt og faktisk ambisiøst dokument ved at den tar opp og legger på plass, eller legger føringer, for at kommunen skulle få på plass nødvendige styringselementer for kommunens selskaper.

Men som tidligere ordfører gir uttrykk for, var den en slags nyskapning, og den ble ikke etterlevd slik det var tenkt. Det var som vist til i faktadelen satt opp en rekke elementer som skulle bidra til å styrke kommunens eierskap, men som ikke er blitt fulgt opp. Den har ikke vært gjenstand for årlig rullering og revidering.

Dokumentet oppfyller krav til hva et slikt dokument bør inneholde, unntatt formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene. I forhold til Meløy Energi kan dette sies å være kommet på plass gjennom strategiplanen som selskapet selv har utarbeidet.

Selskapsstrategi/selskapsavtale/vedtekter

Selskapets virksomhet fremgår av vedtektene og det er fastsatt klare mål og strategier gjennom Strategiplan 2014 – 2017.

Når det gjelder rapportering på selskapets mål og strategier i årsrapporten, gjøres ikke dette eksplisitt. Men noen av mål og strategiområdene belyses «innbakt» som standardtema i den generelle fremstillingen. Etter revisjonens oppfatning gis da verken styre eller eier tilbakemelding om måloppnåelse gjennom årsmeldingen. Revisjonen har ikke undersøkt i hvilken grad styret ellers får rapportering på måloppnåelse. Men for eier er generalforsamlingen med avleggelse av årsmelding og regnskap, det eneste formelle treffpunkt hvor slik informasjon kan gis. Etter revisjonens oppfatning informeres dermed ikke eier om selskapets måloppnåelse. Slik revisjonen ser det, er det merkelig at eier inviteres til å delta i en mål og strategiutforming, man senere ikke informeres om resultatene av.

I forhold til føringer vi har vist til, er det naturlige at det er eier som gir klare mål for selskapet, og at det er styret som er ansvarlig for realisering. Her har styret selv vedtatt sine mål. Etter revisjonens oppfatning er dette ett av flere elementer som understreker selskapets frie stilling.

Selskapet opplyser ellers ikke om hvem som er (hoved-) samarbeidsparter i sitt samfunnsengasjement.

Eierorgan

I Meløy kommune ivaretas eierskap av formannskapet som er generalforsamling, og i forhold til Meløy Energi AS er kommunen eier.

Det har ikke fremkommet informasjon om at det er noe «forutsigbare kommunikasjonsformer» mellom kommunestyret og formannskapet for å sikre debatt og avklaring av formannskapets myndighet i denne forbindelse. Koblingen til kommunestyret ser ut fra dette ut til å være nokså svak. Føringer i eierskapsmeldingen om å etablere slike forordninger, er ikke fulgt opp.

Styret

Det sittende styre er et rent politikerstyre, og politisk tilhørighet har vært det fremste utvelgingskriterium. Styreleder gir uttrykk for at han mener representantenes næringslivserfaring mm, har gjort at styret har den nødvendige kompetanse. Det opplyses også at styret både har vurdert og evaluert seg selv, uten at noe av dette er skriftliggjort. Og at man har kommet frem til at styret er kvalifisert.

Etter revisjonens oppfatning kan det være rett, at styret innehar mye generalistkompetanse i forhold til næringsvirksomhet og også styreefaring. Bransjekunnskap ivaretas også i noen grad gjennom ansattrepresentasjon i styret. Men etter revisjonens oppfatning er det uheldig at ikke potensielt kvalifiserte styrekandidater utenfor politikken, har kunnet komme i betraktning. Det å ha politisk kompetanse og kjennskap i styret er viktig og relevant, men

etter revisjonens oppfatning bør Meløy kommune benytte anledningen, ved neste valg, til å gå bredere ut.

Kvinnerepresentasjonen i styret må sies å være ivaretatt. Selv om det kan være oversiktlige forhold i Meløy, bør verv registreres inn i styrevervregisteret. Det opplyses at det ikke har skjedd.

Arbeidsgivertilhørighet

Selskapet har i tråd med anbefalingen meldt seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon. Man er medlem i KS Bedrift.

Etiske retningslinjer

Selskapet har i tråd med anbefalingen utarbeidet etiske retningslinjer. Det fremgår ikke når disse er vedtatt, eller om når de sist ble revidert.

Offentlig anskaffelse

Det fremstår som at selskapet har en forståelse av at man er omfattet av regelverket for offentlig anskaffelse. Det er gitt eksempler på at anskaffelser er konkurranseutsatt.

6. KONKLUSJON

Vi har i denne undersøkelsen sett på følgende forhold

Gjennomfører Meløy kommune en tilfredsstillende eierskapskontroll i forhold til Meløy Energi AS?

Ut fra tilbakemeldinger og foreliggende dokumentasjon er det revisjonens inntrykk at Meløy kommune, på et tidspunkt hadde en intensjon om å etablere formelle ordninger for eierskapskontroll av sine selskaper. Så tidlig som i 2008 kom det på plass en eierskapsmelding, noe som er det mest sentrale verktøy i forhold til eierskapskontroll, og hvor kommunen kan gi overordnede styringssignaler til selskapsstyrene. Denne var et godt utgangspunkt for at kommunen skulle få på plass en eierskapsforvaltning.

Problemet var at denne ikke ble fulgt opp, og i praksis ikke fikk så store konsekvenser for kommunens praksis på området.

Slik revisjonen oppfatter det er selskapene som kommunen har eierskap i, nokså lite synliggjort. De er ikke omtalt på noe samlet vis i kommunens årsmeldinger og det fremgår ikke noe samlet eller tydelig fremstilling av dem på kommunens hjemmeside. Etter revisjonens oppfatning bryter dette med intensjonen om at folkevalgte og kommunens innbyggere lett skal kunne finne informasjon om og oversikt over selskaper som kommunen har eierinteresser i.

Når det gjelder Meløy Energi AS, foreligger det vedtekter fra 2009, og i disse fremgår selskapets formål. Selskapet har selv utarbeidet strategier og målsetninger for sitt arbeid (riktignok med involvering fra formannskapet). Og som vist til i denne rapport gis det ikke systematisk tilbakemelding/rapportering i forhold til måloppnåelse i selskapets årsmelding. Foruten regnskapstallene inneholder årsmelding for 2014 bare 3-4 sider om situasjonen i selskapet. Og eier er etter det vi forstår heller ikke orientert på annet vis om situasjonen i selskapet.

Selskapet har skriftliggjort etiske retningslinjer og risikovurderinger i forhold til drift/økonomi. Selskapet fremstår å ha et bevisst forhold til hvordan de omfattes av anskaffelsesregelverket.

I forhold til styresammensetning vil det kunne være hensiktsmessig at også kvalifiserte kandidater utenfor politikken kan komme i betraktning for en styreplass.

Totalt sett må Meløy kommune sies å ha hatt svake/manglende ordninger for eierskapskontroll/eierstyring og at Meløy Energi AS har hatt en nokså autonom stilling.